

ካቶሊካዊ ርእሰ ኤጳርቅና ዘበአሥመራ
አሥመራ - ኤርትራ

እስመ መሐሪ ውእቱ እግዚአብሔር ኢምላክነ

ክብረ በዓል ኪዳነም ሕረት

፲፮ ለካቲት ፳፻፲፮ / 23 ለካቲት 2026

ክቡራትን ክቡራንን ካብ ርሑቅን ቀረባን ዝገደኩም ፈተውቲ ኪዳነ ምሕረት፣ ሎሚ ውን ከም ዓሚ፣ እቲ ኩሉ ዝከለሎ እግዚአብሔር ናብዚ እንናፍቕ ክብረ በዓል፣ ናይ'ታ እዚና እንፈትዋ ኣዳና ብደኃን ኣብጸሑና። ክብርን ምስጋናን ንእኡ ይብጽሑዮ። ኣርእስቲ ናይ ኣስተንትኖና፣ “እስመ መሐሪ ውእቱ እግዚአብሔር ኢምላክነ”፣ እግዚአብሔር ኢምላክና ወትሩ መሐሪ ዝበል እዩ። ኣብዚ ዘመነ ጳው ጠባባ ምሕረት ኢምላክ ከስተንትንጥን ግቡእ እዩ። መሐሪቲ ከም ኣቦና ክንከውን ዮብቅዓና።

ኣብ ኦሪት ዘፍጥረት ከምእንገረኹ፣ እግዚአብሔር፣ ነቦና ኣዳምን ነዳና ሕዋንን ክፈጥር ከሎ፣ “በመልክዕና ከም ምስልና ሰብ ንፍጠር” (ዘፍ1:26) በሎ። ብሓቂ ከኣ “በመልክዕ ኣምላኽ ፈጠርና ተባብሶ ደን ኣንሰተይትን ገቢሩ ፈጠርና” (ዘፍ1:27)። ብኣምሳል ኣምላኽ ምፍጣር ማለት ኣብ ናይ ኣምላኽ ሕይወት ምስታፍ ማለት እዩ። እዚ ከኣ እቲ ቀዳማይ ደቂ ሰብ ዝረኽቡዎ ናይ ፍቕርን ምሕረትን ሕይወት እዩ። ብሓጺሩ ኣዳምን ሕዋንን ኣዕሩኽ እግዚአብሔር ክኾኑ ዕድል ተዋሂቡዎም። ኣብ ገነት ሰፊርም ከኣ ብንጽሕና ብቅንዕና ምስ ኣምላኽ እናነበሩ፣ ኣመሓደርቲ ፍጥረቲ እውን ገበርዎም። እንተኾነ፣ ዝህ ብክጸ ዝተዋሀቡዎ ዕብዮትን ዕርክነትን ዋጋ ኣይሃቡዎምን። በንጻሩ ዘይናቶምን ዘይምልኮቶምን ሥልጣን ክደልዩ ክብሉ ነቲ ዝከበርም ጸጋ ኣዋፍኡ። ካብቲ ብኣምሳል ዝፈጠርም እግዚአብሔር ክሕብሉን ክርሕቁን ተረኽቡ። ዕራቕም ወጽኡ፣ ሓፈሩ። እዚ ዝገበሩዎ ዓቢይ ጌጋ ከኣ ምስ ፈጣሪኣም ጥራይ ዘይኮነ፣ ምስ ርእሰም፣ ኣብ ነንሓድሕዶም፣ ምስ ተፈጥሮ ከይተረፈ እዩ ኣባኢሉዎም። እዚ ባእሲ እዚ እውን ኣብኣቶም ጥራይ ተደራቲ ኣይተረፈን። እቲ ዝከበርም ጊጉይ ዝንባሌታት፣ ብዘይካ ናብ ወላዲተ ኣምላኽ፣ እታ ብዘይ ናይ ኣዳም ኃጢአት ዝተጸንሰት ንጽሕቲ ድንግል ማርያም፣ ናብ ኩልና ተመሓላፊ እዩ። በዚ ምኽንያት ኢና ኣብቲ ብሰም ቅዱስ ኣትናቲዎስ ሓዋርያዊ ዝጸዋዕ ኣኩቲተ ቀርባን፣ “ኣ ኣዳም፣ ፍርዲ ሞት ዘምጸኣኻልናስ እንታይ ገበርናኻ ኢና? ኣ ኣዳም ኣብቲ ማኅደር ጉይታ ዝኾነ ሓጉስ ዘለዎ ገነት ክንሕጉስ ዘይገድፍናኻስ እንታይ በዳልናኻ ኢና?” ዝብል ሕቶ ነቕርቡሉ። ነዳና ሕዋን እውን፣ “ኣ ሕዋን፣ እንታይ ገበርናኪ፣ በርኢዮ ሰማይውያን ክንዲ እንተብርስ እንሆ ብብዘቲ ኃጢአት ሥጋና ጸለመ?” ብምባል ከበድ ሕቶ ንኣታ (ኣኩቲተ ቀርባን ዘኣትናቲዎስ)።

እግዚአብሔር ግን ቡቲ ወሰን ዘይብሉ ምሕረቲ ብሰንኪ ኃጢአቶም ካብ ገነት ክሰጉጉ ከለው እውን፣ ድሮ ጩራ ድንኳት ኣብራህሎም እዩ። ነቲ ተመን ተመሰሉ ዘሰሓቶም ሰይጣን፣ “ኣብ መንጎኻን ኣብ መንጎ እኣ ሰበይትን፣ ኣብ መንጎ ዘርእኻን ኣብ መንጎ ዘርእኻን ከኣ ጽልኢ እተክል ኣሎኹ። ንሱ ርእሰኻ ክጭፍልኻ እዩ፣ ንሰኻ ድማ ሸኹኡ ክትክስ ኢኻ” (ዘፍ 3:15) እናበለ ናይ መድኃኔ ዓለም ተሰፋ ኣበሲሩዎም እዩ። እኣ “ሰበይቲ” ዝብል ቃል ካብዚ ትንቢት እዚ ዝተበገሰ እዩ። ኣብ ሓዲስ ኪዳነ እውን፣ ባዕሉ ኢየሱስ ነዲኡ ኣብ ቃና ዘገለገለን ኣብ ቀራንዮ፣ ኣብ ኣግሪ መስቀል እንክላን “ኣቲ ሰበይቲ” ኢሉ ክጽውዓ ንርእዮ። ቅዱስ ጳውሎስ ኣብቲ ናብ ሰብ ገላትያ ዝጸሓፎ መልእኽቲ፣ “ጊዜኡ ምስ በጽሖ ኣምላኽ ነቶም ኣብ ትሕቲ ሥልጣን ሕገ ዝከሉ ምእንቲ ከድንን፣ ንሕናውን ናይ ውሑድነት ሥልጣን ምእንቲ ክንረክብኩ ነቲ ካብ ሰበይቲ ዝተወልደ፣ ኣብ ትሕቲ ሕገውን ዝኃደረ ወዳ ለኣኻ” (ገላ 4:4-5) ይብል። ኣብ መጨረሻታ ኣብ ራእይ ዮሐንስ ከኣ “ዓቢይ ትእምርቲ ድማ ኣብ ሰማይ ተራለዩ፣ ጸሓይ ዝተወሃዘፈት፣ ወርኒ ብእግራ ዝረገጸት፣ ዓሙርተው ክልተ ከዋኹብቲ ከም ኣኽለል ኣብ ርእሳ ዝደፍሖት፣ ሓንቲ ሰበይቲ ተራለዩት” (ራእ12:1 ይብልና። እታ እግዚአብሔር ብንግህኡ ዝሓረፍ “ሰበይቲ” ከኣ ወዲ ክትወልድ፣ እቲ ወዳ ድማ፣ ንሳጥናኤል ከሸንጎ ምዃን እዩ ዘመልክት። ዝቢያት እውን ዝህ ትንቢት እዚ እዩም ዘበሠሩ። በዚ ኢና ኣብ ማኅሊት ሥዕርዓት ኣምልኹና እውን፣ “ተፈጸመ ተሰፋ ኣበው በማርያም ድንግል”፣ ብኣበው ዝተነግረ ተሰፋ ኣብ ማርያም ተፈጸመ፣ እናበልና እምነትና ንገልጽ። ካብ ትማሊ ኣትሒዝና ከኣ፣ “ኣንቲ ውእቱ ተሰፋሁለኣም ኣመ ይሰደድ እምነት”፣ ኣዳም ካብ ገነት ክሰጉጉ እንክሉ ተሰፋ ዝኾንኩ ንሰኪ ኢኺ እናበልና ክንውድሳ ዝተረኽብና።

ካብቲ ብዙሃ ንምሕረት እግዚአብሔር ዝምልከት ጥቕስታት ቅዱስ መጽሓፍ ገለ ክንጠቀስ እውን ኣገዳሲ እዩ። ኣብ ኦሪት ዘጸኣት ምዕራፍ 34 ከም እንገብሩ እግዚአብሔር ኣምላኽ፣ “ኣን እግዚአብሔር መሐሪን ጸጋውን ኣምላኽ፣ ንኩራ ደንጓዪ ብዓል ዓቢይ ፍቕርን ሓቅን፣ ክሳብ ሸሕ ወለዶ ፍቕራይ ዝሕሉ፣ ዓመጽን ግፍራሰ ሕጻንን ኃጢአትን ይቕረ ዝበል፣ ግናኻ ንብዳሊ ከይቀንዘኩ ዘይኃድን፣ ኃጢአት ኣቦታት ሕጺ ደኣ ኣብቲ ደቂ ደቅን ክሳብ ሃልባይን ራብዓይን ወለዶ ዝቐጸሎ እዩ” (ዘጸ 34:6-7) ብምባል ፍቕሪ ብርእሳ፣ ምሕረት ብርእሳ፣ ፍትሒ ውን ብርእሳ ንሱ ባዕሉ ምዃን ይገልጸልና። መዝሙር 136 ብምሉኡ ንምሕረት ኣምላኽ ዝቐረበ ውዳሴን ምስጋናን እዩ። እግዚአብሔር፣ “ኣብ ወርደትና ዘከረና፣ ምሕረቲ ንዘለዓለም እዩ። ካብ ጸላእትና ኣናገራና፣ ምሕረቲ ንዘለዓለም እዩ። ንኩሉ ፍጡር ዚምግብ እዩ፣ ምሕረቲ ንዘለዓለም እዩ። ንኣምላኽ ሰማይ ኣመሰግንዎ፣ ምሕረቲ ንዘለዓለም እዩ” (መዝ 136:23-26) እናበለ ንኣምላኽ ምሕረት የጥባሎ። መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ናብዚ ዓለም ዝመጽኡሉ ዋና ምኽንያት ከኣ ዝህ መልእኽት ዚ ምእንቲ ከበሥርን ክዕድልን እዩ። ንዘኪዎሱ “ሎሚ ዝህ ቤት እዚ ድንኳት ኮነሉ፣ ከመይ ንሰኻውን ወዲ ኣብርሃም ኢኻ። ወዲ ሰብ ንጥፋኣ ክደልን ከድንንን እዩ ዝመጸ! በሎ” (ሉቃ 19-10)። ቅዱስ ጳውሎስ ብወገኑ፣ ናብ ሰብ ኤፌሶን ኣብ ዝጸሓፉ መልእኽቲ፣ “ግናኻ እቲ ብምሕረት ሃብታም ዝኾነ ኣምላኽ፣ ምእንቲ እታ ብኣኣ ገቢሩ ዘፍቀረና ዓቢይ ፍቕር፣ ንኣና ብዘደልና ምወታት እኳ እንተነበርና ምስ ክርስቶስ ሕዳዎን ገበርና” (ሕፊ. 2:4-5) ይብልና። ብሓቂ እውን፣ እስመ መሐሪ ውእቱ እግዚአብሔር ኣምላክቱ፣ እግዚአብሔር ኣምላኽና ወትሩ መሐሪ እዩ።

ከም ሕርይቲ እግዚአብሔርን፣ ከም ንል ኣዳምን ሕዋንን፣ ኣዳና ማርያም ኣደ መድኃኔ ዓለም ኮይና ንኩልና ደቂ ኣዳምን ሕዋንን ተሰፋ ኣምጽኣትልና። እዚ ከኣ እኖና ማርያም፣ ካብ ደቅሰብይ እታ ቀዳመይቲ ንምሕረት እግዚአብሔር ዘስተማቕረት ኃውትናን ኣዳናን ከምዝኾነት የረድኣና። በዓል ጥዕም ዝኾነ ርእሰ ሊቃና ጳጳሳት ቅዱስ ዮሐንስ ጳውሎስ ካልኣይ ኣብታ “ሃብታም ብምሕረት” ዝኣርእሰታ መልእኽቲቶም ኣብ ቀ-

9 ከምዝበሉዎ፤ “ግርያም እምበኣር መዳርግቲ ብዘይርከቦ ፍሉይን፤ ሕሉፍን ኣገባብ ንምሕረት ኣምላኽ፤ ዘሰተማቕረቶ፤ ብፍሉይ ኣገባብውን ብፍይ ልቢ ዓመቕ መሥዋዕትነት፤ ክዚ ናይ ምሕረት ኣምላኽ ግልጽት ዝተሳተፈቶ እያ። እዚ መሰብዕትዚ ምስቲ ኣብ ቀሪንዮ ኣብ እግሪ መሰቀሉ ዝተረኸበትሉ ናይ ወዳ መሰብዕቲ ዝተሳሳሰረ እዩ። እዚ መሰብዕትዚ እዩ፤ ኣብ ግልጽት ምሕረቲ ፍሉይ ተሳትፎ ዝህቶ እዚ ማለት ከኣ ኣምላኽ ንፍቕቶ እሙን ኮይኑ ኣብ ዝተረኸበሉ፤ ኣብቲ ካብ ዘለዎም ዝመደቦን ብጊዜ ድማ ምስ ደቅሰብ፤ ምስ’ቲ ሕዝቡን ምስ መላእ ጻሌት ሰብን ዝዘዛዎ ኪጻኑ፤ ኣብታ ንመወዳእታ ብመሰቀል ዝተፈጸመት ግልጽት ምስታፍ ማለት እዩ” ይብሉና።

ነቲ ኣብ ቀሪንዮ ብዘተረኸበ ሞትን፤ ኣብ ማልቡቲ ዝተፈጸመ ትንሣኤን ወዳ ዝተጨበጠ ምሥጢረ ድንኳንና ብፍይ ኣደ ልቢ ዘቕረቡቶ መሰብዕቲ ንኩሉ እቲ ምስጢር ብልባ እንክትቅበሉ እዚ መዳርግቲ ዘይብሉ ተግባር ኮይኑ ይርከብ። እምበኣር፤ ንእናና ግርያም ኣደ ምሕረት ክንብላ ከሎና ቅድሚ ኩሉ፤ ኣደ ኢየሱስ፤ ኣደ እቲ ኣብእ ሥጋና ለቢሱ ተወሊዱ ገጽ ምሕረት ኣምላኽ ዘርእየናን ዘምጽኣልናን ማለትና ኢና። ከመይ እቲ ንላ ዝወለደቶ መድኃኒና ጉይታና ኢየሱስ ክርሰቶሰ ብሕይወቲን ብተግባራቲን ብትምህርቲን ምሕረትን ፍቕርታን ኣምላኽ እዩ ብሞቡዎ ገለጹልና። ቅድሚ ኩልና ዝተገልጸላን ንምሕረቲ ከምእተሰተማቕር ዝገበራን ድማ እታ ኣዲኡን ኣዲናን እግዝእትን ግርያም እዩ። ጻዊት መዘምር ኣብ መዝሙር 85 “ምሕረትን ሓቅን ተራኽቡ ሓቅን ሰላምን ተሰዓም፤ ሓቂ ወዲ ሰብ ካብ ምድሪ ክትብቀል፤ ጽድቂ እግዚአብሔር ካብ ሰማይ ክትጥምት እያ” (መዝ 85:10-11) ከምዝበሉ፤ ኣዲና እግዝእትን ግርያም እውን እታ ሰማይን ምድርን ዝተራኸባላ፤ ነቲ “መንገድን ሓቅን ሕይወትን” (ዮሐ 14:6) ዝኾነ፤ ገጽ ምሕረት እግዚአብሔር ኣቦ ዝፈረየት ክብርቲ ወላዲት ኣምላኽ እያ። ኣብቲ ብተወብዮ ነፍሰዩ ዝፍለጥ መዝሙራ፤ “ምሕረቲ እውን ኣብቶም ዝፈርህዎ ንውሉድ ወለደ እዩ” (ሉቃ 1:50) እናበለት ክትዝምር ንረኽባ፤ በዚ ምኽንያት መጽሓፈ ቅዱሴና ከምዝብሉ፤ “በኣማን ነጻሪ እግዚአብሔር ኣብ እምሰማይ፤ ምሥራቕ ወምዕራብ ሰጃን ወደብብ፤ ወውሰተ ኩሉ ኣጽናፍ፤ ኣሰተንፈሰ ወኣጸነው፤ ወኣረከበ ዘኸማኪ፤ ወውምረ መዐዛ ዚኣኪ፤ ወኣፍቀረ ሥነኪ፤ ወፊኸው ኃቤኪ ወልደ ዘያረቅር” እግዚአብሔር ኣቦ ካብ ሰማይ ናብ ምብራቕን ምዕራብን፤ ሰጃንን ደቡብን፤ ናብ ኩሉ መኣዘናትን ብሓቂ ጠመተ። ኣሰተንፈሰ፤ ኣጫኸው፣ ከማኺ፣ ዝበለት ግን ኣይረኸበን፤ መኣዘኺ ፈተው፤ ግርማኺ መልክዕኪ ኣፍቀረ። ነቲ ዘፍቅር ወዱ ከኣ ናባኺ ለኣኽ (መጽሓፈ ቅዱሴ ጉሥዐ)። ንላ ከኣ “ይኩነኒ በኸመ ትህሊኒ”፤ ከምቲ ዝበልኪይ ይኹነለይ (ሉቃ 1:38) እናበለት ብትሕትናን ለጋሰነትን መልሳ ሃበት። በዚ ከኣ እቲ “ቃል ሥጋ ኮነ”፤ ማለት፤ እቲ ምሕረት ኣምላኽ ሥጋ ለበሉ፤ ኣብ ማእከልና ሓደረ። ኣብዚ ካብ ልደት ጀመርና ክሳብ ጸም ዝኣቱ ዘሕለፍናዮ ዘመነ ኣስተርእዮ፤ ዝደገምናዮ ናይ እምነት ስራሕ፤ “ኣንሳው ዝሃደ ከመ ሰብእ፤ ፈጸም ሕገ ኣሰተርእዮ ሃይደ፤ ብግልጽ ኮማና ላዕልን ታሕትን በለ፤ ኩሉ ሕገ ፈጸሙ ከኣ ብግልጽ ተራእዮ ዝብል እዩ። እዚ ኩሉ ክኸውን ዝኾነኣ ከኣ ኣብ ማኅጻን ግርያም፤ ሥጋ ለበሉ፤ ኣብ ቤተሌሌም ተወሊዱ፤ እቲ ፍጹም ኣምላኽ፤ ፍጹም ሰብ እውን ኮነ።

ፍቁር ሕዝበ እግዚአብሔር፤ እግዚአብሔር ንነፍሰ ወከፍና እውን ብፍሉይ ዓይኒ ጠሚቲ ፈጠራና፤ ብዘበለጸ ከኣ ብሞትን ትንሣኤን ፍቁር ወዱ ኣድኒኡና እዩ። መልሰናኺ ከምቲ ናይ ኣዲና ግርያም ይኸውን? ቅዱስ ጳውሎ ናብ ቲቶ ኣብ ዝጸሓፉ መልእኽቲ፤ “ናይ’ቲ መድኃኒና ዝኾነ ኣምላኽ ሕያውነትን ፍቕርን ምስ ተገልጸ ግና፤ ንሕና ብዘገበርናዮ ግብሪ ጽድቂ ዘይኮነሰ ብምሕረቲ፤ ማለት ብቲ ካልኣይ ልደት ዚህብ ምሕጽብን ብመንፈስ ብምሕዳስን ኣድኃኑን” (ቲቶ 3:4-5) ይብሉና። ብሓቂ ከኣ እግዚአብሔር ገና ኃጢአተይናታት ክሰና እዩ ኣፍቂሩና። ቅዱስ ጳውሎሰ ንሰብ ሮማ ከምዝበሉዎ፤ “ገና ድኹማት ከሎና ክርሰቶሰ ብቲ ምዱብ ጊዜ ምእንቲ ኃዋኣን ሞተ (ሮማ 5:8)። ድሮ ኣብ ዘመነ ጸም ኢና ንርከብ ዘሎና። እዚ ቅዱስ ጊዜ እዚ ከኣ ጊዜ ጸሎትን ጸምን ምጽዋትን እዩ። ክዚ ናይ ዘመነ ጸም ተግባራት ብዘግባእ ንምፍጻም ግን ከምቲ ብጸዕ ወቅዱስ ኣቦና ሊዮን መበል 14 ኣብ መልእኽቶም ዝብሉና ዘለው፤ ንቃል ኣምላኽ ጽን ኢልካ ምስግዕ ወሳኒ እዩ። ሰለዚ ንቃል እግዚአብሔር ብእዘኾናን ብልብናን ንሰግዕ። ከመይ “እምነት ካብ ምስግዕ እዩ፤ እቲ ዘሰግዕ እውን ቃል ክርሰቶሰ እዩ” (ሮማ 10:17)። ብሲኖዶላዊ መንፈስ እምበኣር፤ ንቃል ኣምላኽን ንድምጺ መንፈስ ቅዱስን፤ ነሓድሕድናን ጽን እንተበልና፤ ሽዑ እዩ ብሓቂ ለውጢ ልብን ምሕዳስን ዝመጽእ። መልእኽቲ ናብ ሰብ ኤፌሶን እውን፤ “ነቲ ቀደም ትትሰሩሉ ዝኸበርኩም ብኸፋእ ትምኒት ዝተበላሸው ኣረጊት ሰብነትኩም ቀንጥጡ። ብተሳሳባኻም እውን ተሓደሱ። ነቲ በርኢዮ እግዚአብሔር ብጽድቅን ብቅድሳናን ዝተፈጥረ ሓዲስ ሰብ ከኣ ልበሉ” (ኤፌ. 4:22-24) እናበል ዮተባብዳና። ዘመነ ጸም ብጌጢኣትካ ተነሲሕካ፤ ምሕረት ኣምላኽ እትረኽቡሉ ዘድልዮካ ጸጋታት እትሓፍሰሉ፤ ምስ ርእሰኻን፤ እግዚአብሔርን ብጸይካን እትሰረቑሉ፤ ምቹእ ጊዜ እዩ። እግዚአብሔር ድማ ብኣዲና ግርያም ዝበራ፤ ሎሚ ንነፍሰ ወከፍና “በምቹእቲ ሰዓት ሰማዕኩኻ፤ ብመጻልቲ ምድኃን ረኣእኩኻ፤ ከምዝብሉ፤ እንሆ እታ ምቹእቲ ሰዓት ሕጂ እዩ፤ እንሆ እታ መጻልቲ ምድኃን ሕጂ እዩ” (2ቆሮ 6:2) ይብሉና ኣሎ። ቅዱስ ጳውሎስ ደጊመ፤ “እቲ መንፈስ ክርሰቶሰ ዘይብሉ ሰብ ግና ናይ ክርሰቶሰ ኣይኮነን” (ሮማ 8:9)፤ “ምክንያቱ እቶም ብመንፈስ ኣምላኽ ዚምርሑ ዘበሉ ንሳቶም ውሉድ ኣምላኽ እዮም” (ሮማ 8:14) ይብሉና። በዚ ምኽንያት እዩ ቅዱስ ዮሐንስ ወንጌላዊ፤ “ነቶም ዝተቐበሉዎ ዘበሉ ብሰሙ ንዚኣምኑ ኩሎም ግና ውሉድ ኣምላኽ ኪኾኑ ሥልጣን (መሰል) ሃሎም። ንሳቶም ከኣ ካብ ኣምላኽ እምበር ካብ ደም፤ ወይ ካብ ፍትወት ሥጋ፤ ወይ ካብ ድላይ ሰብኣይ ዘይተወልዱ እዮም” (ዮሐ 1:12-13) እናበለ ንመድኃኔ ዓለም ንምቕባል ውሳኔና ከነጽር ዝዕድመና።

ዘሰግዕናዮ ኣብ ልብና ዮጎድረልና፤ ዝተባረኸ ጉዕዞ ጸም ገቢሩ ናብ ብርሃን ትንሣኤኡ ብድኃ ሰላም ዮበጽሓና። በረኽት ኣዲና ኪጻን ምሕረት ኣይፈለየና። ሰላምን ጎውነትን ዝመልእ ክብረ በዓል ይግበረልና ብጠለዝናሙ ብሰላሙን ይተገባረቑና። ኣሚን።

- ኪጻንኪ ውእቲ ግርያም ከመ ዘንቃሕ እንዋም ወከመ ኃይል ወጎጻገ ወይን፤
- ኪጻንኪ ውእቲ ግርያም ዮሥላኒ ወትረ እምሕማም ወያጸንዐን እምድካም፤
- ኪጻንኪ ውእቲ ግርያም ወያቀውመን በዩማን ምስለ ኣባግዕ ቡሩካን፤
- ኪጻንኪ ውእቲ ግርያም ኑፈር ወንእቲ በሰላም ውስተ ቤቱ ለኣዳም፤
- ኪጻንኪ ውእቲ ግርያም ዘይገባሥ ለዓለም” (ድን ዘኾኑት ኪጻን ምሕረት)፤

- እ ኣዲና ግርያም፤ ኪጻንኪ ካብ ድቃስ ከምዝትንሥእ፤ ሰኽራኑውን ከምዝገደፍ ብኸፍሰን ብሥጋን የበራብረና፤
- እ ኣዲና ኪጻንኪ ካብ ሕማም የተንሥኣና፤ ኣብ ድኻም የበርትዓና
- እ ኣደ ምሕረት፤ ኪጻንኪ ምስተን ቡሩኻን ኣባጊዕ ብዩማን ወድኺ የቐመና
- እ ድንግል ግርያም፤ ኪጻንኪ ናይ ኣቦና ኣዳም ርሰቲ ዝኾነት ገነት ዝለዓለም ክንብር የብቅዓና
- እ ወላዲተ ኣምላኽ ኪጻንኪ ወትሩ ጸጊዑ ዝኸብር እዩ።

+ ናይ መንግሥቲ ሕገ ስርዓት ማህበራዊ ኣብ-ጎ መንግሥቲ ኣብ ተሰፋ ግርያም ሊቀ ጳጳሳት ዘመንበሪ ኣሥመራ

